

Куцик Олег
здобувач вищої освіти
ОС «Магістр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник: Чикуркова А.Д.,
д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Подільський державно аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

В сучасних умовах, коли в Україні після проголошення незалежності відбуваються докорінні реформи і трансформації, набула актуальності проблема нової концепції розвитку районів, які завжди були і є центрами соціально-економічної, політичної та культурної системи держави і одночасно являють собою сконцентроване виявлення всіх протиріч і проблем економіки та суспільного розвитку в цілому. Особливого значення останнім часом набувають питання управління районом, в якому виконуються загальнодержавні та самоврядні функції і формується реальна територіальна політика[1].

За чисельністю населення та територією ОТГ Дунаєвецької міської ради — одна з найбільших в Україні. В громаді рівень безробіття не перевищує середньо обласних чи загальноукраїнських показників, що свідчить про достатню кількість кваліфікованих робітників та стабільність кадрового потенціалу. Тенденція останніх років фіксує певну стабілізацію населення, покращення міграційного балансу. Демографічна ситуація в громаді стабільна немає значних коливань показників смертності. Однак є стабільні показники народжуваності[2].

За економічним потенціалом, громада, як і область, належить до регіонів з розміром регіональної економіки та темпів зростання нижчим від середнього по Україні: Хмельницька область належить до областей, які не є промисловими (рис. 1).

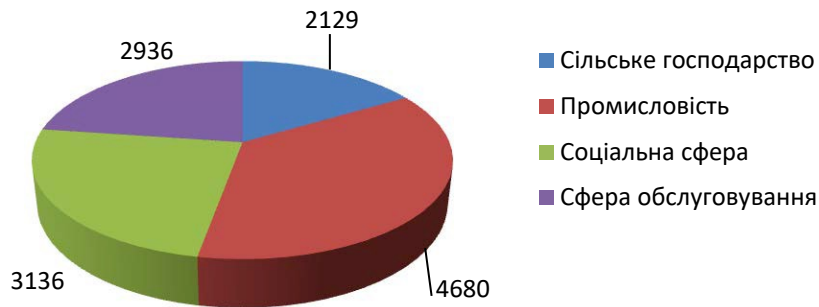

Рис. 1. Сфери зайнятості населення, 2018 р.

Джерело: дані Дунаєвецької міської ради.

В галузевій структурі громади переважає сільське господарство, харчова та переробна промисловість, торгівля, ресторанне господарство та побутове обслуговування населення (рис. 2).

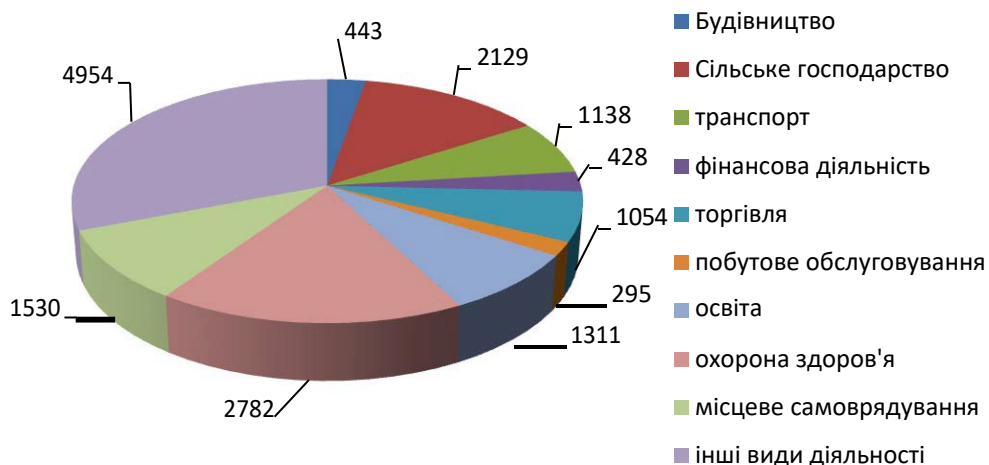

Рис. 2. Зайнятість за видами діяльності, 2018 р.

Джерело: дані Дунаєвецької міської ради.

Сільське господарство поступово перетворюється виключно у зернове, яке не потребує робочих рук, але водночас є більш вразливе до ризиків і менш ефективно для місцевої економіки[3].

Рівень середньої заробітної плати в цілому по громаді зріс, але є нижчим, ніж по Україні та області в цілому (рис. 3).

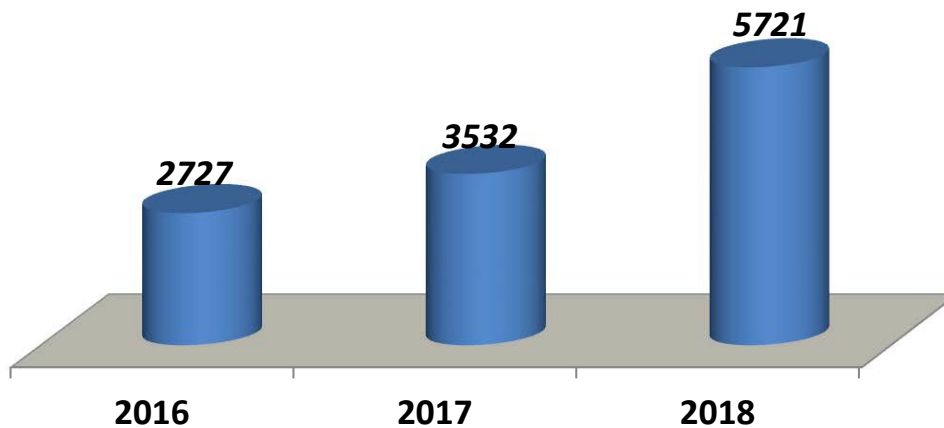

Рис. 3. Рівень середньої заробітної плати, грн

Джерело: дані Дунаєвецької міської ради.

Пріоритетною галуззю економіки Дунаєвецького району є сільське господарство. В громаді функціонує 57 сільськогосподарських підприємств.

Працездатне населення по громаді становить 32101 особа. Працюють 7831 особа, мають статус безробітних – 1000 осіб. 341 особа пройшла професійне навчання за 2018 рік, 940 осіб працевлаштовані. Чисельність працівників зайнятих у виробництві – 1251 особа[2].

ОТГ Дунаєвецької міської ради має значні переваги для реалізації інвестиційних проектів і залучення вітчизняних та іноземних інвестицій, а саме: сировинну базу, розвинену виробничу та ринкову інфраструктуру, кадровий потенціал, сприятливий бізнес-клімат та всебічну підтримку місцевої влади.

Аналіз соціально-економічного розвитку свідчить, що завдяки вжитим заходам і спільним діям райдержадміністрації та органів місцевого самоврядування в районі вдалося не тільки утримати позитивні тенденції розвитку району, але і забезпечити економічне зростання.

З метою підвищення конкурентоспроможності та розвитку інвестиційного потенціалу, є необхідним: внесення змін до чинного законодавства з метою забезпечення пільгового кредитування та оподаткування підприємств, що реалізують інноваційні та соціально значущі інвестиційні проекти; забезпечення адміністративного супроводу інвестора шляхом

створення стабільних умов для реалізації інвестиційних проектів; оперативне вирішення проблемних питань у межах компетенції місцевих органів влади; співпраця налагодження і підтримка зв'язків з міжнародними інвестиційними фондами [4].

Ефективна реалізація довгострокої стратегії розвитку територіальної громади зумовлюється прогресивною муніципальною інвестиційною політикою [5]. Аналіз показав, що у районі існує низка проблем, а саме: недостатня конкурентоспроможність економіки району на міжнародних ринках, що стримується повільним впровадженням новітніх технологій, незадовільною якістю активів та низькою їх прибутковістю, високим відсотком сплати за кредити, недосконалою бюджетною політикою та бюджетним плануванням; недосконалість інвестиційного законодавства; недостатнє висвітлення інформації про інвестиційну привабливість району, суб'єктів господарювання, позитивного досвіду роботи інвесторів; недостатня розвиненість фінансових ринків і відповідно складність використання інвестиційних інструментів, таких, як іпотека, лізинг, концесії та угоди про розподіл продукції; складність процедур отримання дозволів на будівництво та ін.

Список використаних джерел

1. Гошовська В. А. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень :навч.-метод. посіб. К. : НАДУ, 2010. 88 с.
2. План соціально-економічного розвитку Дунаєвської міської об'єднаної територіальної громади на 2017-2020 роки.
3. Чикуркова А.Д. Формування і регулювання соціально-трудових відносин в Україні. Економіка АПК. 2005. №1. С. 111-116.
4. Чикуркова А.Д. Напрями державного регулювання регіональних ринків праці. Економіка АПК, 2009. №4. С. 138-142.
5. Чикуркова А.Д. Проблеми формування і використання робочої сили в аграрному секторі. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. 260 с.